
EXAMEN REGLEMENT

HAVO-VWO

EXAMEN

REGLEMENT

HAVO/VWO

OKT. 2018

INHOUDSOPGAVE EXAMENREGLEMENT

A. Algemene bepalingen	2
B. Het schoolexamen	5
C. Het centraal examen	10
D. Uitslag, herkansing en diplomering	12
E. Overige bepalingen	14
Bijlage 1: doubleursregeling 4-havo	16
Bijlage 2: doubleursregeling 5-havo	17
Bijlage 3: doubleursregeling 4-vwo	18
Bijlage 4: doubleursregeling 5-vwo	19
Bijlage 5: doubleursregeling 6-vwo	20
Bijlage 6: ontheffingen op basis van artikel 26e van het inrichtingsbesluit W.V.O.....	21
Bijlage 7: rekentoets RKT-3F	23

EXAMENREGLEMENT SECTOR HAVO/VWO

Het examenreglement wordt jaarlijks voor 1 oktober vastgesteld door het bevoegd gezag van het Udens College.

Het examenreglement wordt gevormd door de hoofdstukken:

- A. Algemene bepalingen
- B. Het schoolexamen
- C. Het centraal eindexamen
- D. Uitslag, herkansing en diplomering
- E. Overige bepalingen

Het voorliggende examenreglement geldt voor de kandidaten behorend tot havo-cohort 2017-2019, havo-cohort 2018-2020, vwo-cohort 2016-2019, vwo-cohort 2017-2020 en vwo-cohort 2018-2021.

Jaarlijks stelt het bevoegd gezag zo nodig de lopende examenreglementen bij indien nieuwe regelgeving en veranderende inzichten dit noodzakelijk maken.

Omwille van de leesbaarheid is er voor gekozen de benaming '*sectordirecteur*' te gebruiken waar '*voorzitter van de sectordirectie havo/vwo*' bedoeld is.

HET EXAMENREGLEMENT

A. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1: Het afnemen van het eindexamen

1. Het eindexamen wordt onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag afgenomen door de sectordirecteur en de examinatoren.
2. De sectordirecteur wijst een van de personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen.

Artikel 2: Indeling van het eindexamen

Het eindexamen bestaat voor alle vakken uit een schoolexamen en voor een aantal vakken ook uit een centraal examen.

Artikel 3: Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen (schoolexamen en centraal examen) dan wel ten aanzien van een afspraak op ontheffing schuldig maakt of heeft gemaakt aan enige onregelmatigheid, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de sectordirecteur maatregelen nemen.
2. Bij de beoordeling van een onregelmatigheid kan de sectordirecteur bijgestaan worden door een begeleidingscommissie (zie artikel 4).
Indien de beoordeling van een onregelmatigheid ten aanzien van het schoolexamen door de sectordirecteur is gemandateerd aan de secretaris van het eindexamen (zie artikel 7) wordt een bezwaar tegen een dergelijke beoordeling, genomen door de genoemde secretaris van het eindexamen, behandeld door de sectordirecteur die zich kan laten bijstaan door een begeleidingscommissie (zie artikel 4.1)
3. De volgende, in artikel 3.1 bedoelde, maatregelen kunnen, al dan niet in combinatie met elkaar, genomen worden.
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets of onderdeel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,

- b. het ontzeggen van deelname of de verdere deelname aan één of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - d. het verplicht opleggen van het gebruik van een van de herkansingsmogelijkheden om alsnog aan de voorwaarden van het schoolexamen te kunnen voldoen,
 - e. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de sectordirecteur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen, bedoeld in de vorige volzin, betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van een staatsexamencommissie.
4. a. Alvorens een beslissing ingevolge artikel 3.3 wordt genomen, hoort de sectordirecteur de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.
- b. De sectordirecteur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in artikel 3.5.
 - c. De schriftelijke mededeling wordt, in afschrift toegezonden aan de inspectie, en aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat indien deze minderjarig is.
5. a. De kandidaat kan tegen een beslissing van de sectordirecteur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep (zie artikel 5). Van de commissie van beroep mag de sectordirecteur geen deel uitmaken.
- b. Het beroep wordt binnen vijf werkdagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift, tenzij zij de termijn, met redenen omkleed, heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
 - c. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van artikel 3.3.e.
 - d. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat indien deze minderjarig is, de sectordirecteur en aan de inspectie.

Artikel 4: De begeleidingscommissie

1. Deze commissie bestaat uit:
- de secretaris van het eindexamen, als voorzitter (de sectordirecteur is voorzitter indien er sprake is van aan de secretaris van het eindexamen gemandateerde bevoegdheden - zie artikel 3.2)
 - een docent voor de vakgroep talen,
 - een docent voor de vakgroep maatschappijvakken,
 - een docent voor de vakgroep wiskunde en natuurwetenschappelijke vakken,
 - een docent voor de vakgroep expressievakken.
- De sectordirecteur (of diens plaatsvervanger) is als toehoorder aanwezig.
2. De commissie heeft tot taak, op verzoek van de sectordirecteur, de sectordirecteur te adviseren in de volgende gevallen:
- a. regelingen te treffen waar, in het programma van toetsing en afsluiting van het schoolexamen, niet in is voorzien.

- Zowel een examiner als een kandidaat (of bij en minderjarige kandidaat diens ouders of verzorgers) kunnen bij de sectordirecteur een verzoek indienen om in geval van zwaarwegende bijzondere omstandigheden een voorziening of regeling te treffen in afwijking van het reglement schoolexamen. Een dergelijke voorziening mag niet in strijd zijn met het eindexamenreglement en het examenbesluit.
 - Dit verzoek dient zo spoedig mogelijk schriftelijk te worden ingediend bij de sectordirecteur met vermelding van de bijzondere omstandigheden en de gewenste voorziening en/of regeling.
 - Alvorens een advies aan de sectordirecteur uit te brengen hoort de commissie, al naar gelang de aard van het verzoek, de examiner, diens vaksectie, de kandidaat en/of diens ouders of verzorgers.
- b. de behandeling van eventuele klachten met betrekking tot het schoolexamen;
- c. de beoordeling van onregelmatigheden bij het schoolexamen en centraal examen.
- De begeleidingscommissie hoort alvorens een advies uit te brengen zo nodig vooraf de kandidaat en ieder ander die naar het oordeel van de commissie tot een rechtvaardige beoordeling kan bijdragen.

Artikel 5: De commissie van beroep

De in artikel 3.5 genoemde commissie van beroep is samengesteld uit drie leden: de directiebestuurder, een oudervertegenwoordiger uit de deelraad h/v of door de deelraad h/v aangewezen en een docentvertegenwoordiger uit de deelraad h/v of door de deelraad h/v aangewezen.

Het adres luidt: Postbus 108, 5400 AC Uden.

Artikel 6: Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van het Besluit Eindexamens en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijk karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van het eindexamenbesluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 7: Delegeren bevoegdheid

De bevoegdheden van de sectordirecteur kunnen wat betreft het schoolexamen worden uitgeoefend door de secretaris van het eindexamen.

B. HET SCHOOLEXAMEN

Artikel 8: Het programma van toetsing en afsluiting (PTA)

Het bevoegd gezag van de school stelt jaarlijks, voor 1 oktober, een programma van toetsing en afsluiting vast, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het PTA wordt in elk geval per vak aangegeven:

- a. welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst;
- b. de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen;
- c. de wijze waarop de toetsing van het schoolexamen plaats vinden;
- d. de duur van de toetsen van het schoolexamen;
- e. de periode waarin de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden;
- f. de herkansingsmogelijkheid van onderdelen van het schoolexamen;
- g. alsmede de regels voor de wijze waarop het eindcijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

De vorderingen van het schoolexamen worden genoteerd in een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.

De periodeplanners maken deel uit van het PTA.

Artikel 9: Verantwoordelijkheid voor het schoolexamen

De verantwoordelijkheid voor de organisatie van het schoolexamen en de naleving van de hierna volgende bepalingen berust bij de sectordirecteur en de secretaris van het eindexamen.

Artikel 10: Afname schoolexamen

1. Het schoolexamen wordt afgenomen overeenkomstig het in het PTA vermelde programma voor de afzonderlijke vakken. Eventuele wijzigingen of aanvullingen daarop, die in de loop van het schooljaar worden verstrekt, worden geacht met de reeds verstrekte regeling één geheel te vormen.
2. De kandidaat wordt in de gelegenheid gesteld het schoolexamen voor de betreffende vakken uiterlijk één schoolweek voor aanvang van het centraal examen af te sluiten.

Artikel 11: Deelname aan het schoolexamen

1. De kandidaat is verplicht aan alle voor hem geldende onderdelen van het schoolexamen op het gestelde tijdstip deel te nemen.
2. **Als een kandidaat wegens ziekte of om andere gewichtige reden verhinderd is een bepaalde toets af te leggen op het gestelde tijdstip, stelt hij (of stellen zijn ouders of verzorgers, indien de kandidaat minderjarig is) de sectordirecteur of de secretaris van het eindexamen daarvan zo spoedig mogelijk, doch in elk geval vóór aanvang van de toets in kennis. Indien de kennisgeving mondeling geschiedt, dient deze zo spoedig mogelijk schriftelijk te worden bevestigd.**
3. In geval van verhindering wegens ziekte kan de sectordirecteur of secretaris eindexamen eisen dat de kandidaat een medische verklaring van de behandelend arts overlegt. Indien de arts hieraan niet wil meewerken is de sectordirecteur bevoegd een controlerend arts te zenden.

4. Een kandidaat die bij een schoolexametoets te laat komt en niet meer wordt toegelaten neemt onmiddellijk contact op met de sectordirecteur of de secretaris van het eindexamen. Deze beslist of en op welke wijze de kandidaat alsnog aan de toets kan deelnemen.
5. Indien een kandidaat met een toets is gestart, geldt het resultaat van de toets.
6. Als een kandidaat zonder geldige reden niet aanwezig is geweest bij een toets dan wel zonder geldige reden zo laat is verschenen dat hij niet meer aan die toets mocht deelnemen, wordt dit als een onregelmatigheid aangemerkt.
7. Als een kandidaat niet heeft voldaan aan de inhoud van een toets of aan de daarmee samenhangende eisen zoals omschreven in het PTA (bijvoorbeeld het niet tijdig inleveren van - onderdelen van - een leesdossier, de praktische opdrachten, het profielwerkstuk of de handelingsdelen) kan dat worden aangemerkt als een onregelmatigheid (zie artikel 12).
8. Het schoolexamen wordt gemaakt op het door de school verstrekte papier.
9. Het werk wordt gemaakt met een (bal)pen, tenzij de aard van het werk het gebruik van een potlood wenselijk of noodzakelijk maakt.
10. Gedurende het schoolexamen is het de kandidaat niet toegestaan, zonder toestemming van een toezichthouder het examenlokaal te verlaten.
11. De kandidaat is ervoor verantwoordelijk dat hij al zijn werk bij een van de toezichthouders inlevert aan het eind van de zitting.
12. De toezichthouders controleren aan het einde van de zitting of alle kandidaten het werk hebben ingeleverd.
13. De toezichthouders maken over het verloop van de zitting proces-verbaal op. Hierop noteren zij de absenten, eventuele onregelmatigheden.

Artikel 12: Onregelmatigheden bij het schoolexamen

1. Onregelmatigheden, bedoeld in artikel 11.6 en 11.7, en andere onregelmatigheden dienen schriftelijk bij de sectordirecteur aangemeld te worden. De beoordeling van onregelmatigheden geschiedt door de sectordirecteur.
2. Als een kandidaat een praktische opdracht later dan de van tevoren bekend gemaakte inleverdatum inlevert, zonder geldige reden vooraf, doch wel binnen vijf werkdagen daarna, kan er op het onderdeel 'planning/procesbeoordeling' een aantal punten in mindering worden gebracht. Indien de opdracht later dan vijf werkdagen na de inleverdatum wordt ingeleverd kan het cijfer 1 worden toegekend.
3. Indien een kandidaat een handelingsdeel op de vastgestelde einddatum niet 'naar behoren' heeft afgerond doordat onderdelen van het handelingsdeel niet zijn ingeleverd, wordt dit aangemerkt als een onregelmatigheid.

Artikel 13: Inhaaltoetsen

1. Indien een kandidaat met geldige reden een toets niet heeft kunnen afleggen of aan daarmee verband houdende eisen geheel of gedeeltelijk niet heeft kunnen voldoen, terwijl zulks niet als een onregelmatigheid is aangemerkt, heeft hij recht op een inhaaltoets en/of wordt hij alsnog in de gelegenheid gesteld om aan de eisen te voldoen.
Hiertoe dient de kandidaat uit eigen beweging zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de secretaris van het eindexamen en de betreffende examinerator, teneinde afspraken te maken over het tijdstip van de inhaaltoets.
2. Het tijdstip van de inhaaltoets wordt vastgesteld door de examinerator zo nodig in overleg met de secretaris van het eindexamen en/of de kandidaat.

Artikel 14: Herkansingsregeling

1a. Voor kandidaten van **4-havo/5-havo** geldt:

- elke kandidaat mag in totaal één van de schoolexamens die in trap-1 en trap-2 (van 4-havo) worden afgenomen, herkansen in periode 3 van het vierde leerjaar;
- elke kandidaat mag in totaal één van de schoolexamens die in trap-3 en trap-4 (van 4-havo) worden afgenomen, herkansen in periode 1 van het vijfde leerjaar;
- elke kandidaat mag in totaal één van de schoolexamens die in trap-1 en trap-2 (van 5-havo) worden afgenomen, herkansen in periode 3 van het vijfde leerjaar.

b. Voor kandidaten van **4-vwo** geldt:

- elke kandidaat mag één van de schoolexamens maatschappijleer herkansen in de eerste periode van het vijfde leerjaar;
- elke kandidaat mag in totaal één van de schoolexamens, afgenomen in het vierde leerjaar van het vwo, herkansen in de eerste periode van het vijfde leerjaar.

c. Voor kandidaten van **5-vwo/6-vwo** geldt:

- elke kandidaat mag in totaal één van de schoolexamens die in trap-1 en trap-2 (van 5-vwo) worden afgenomen, herkansen in periode 3 van het vijfde leerjaar;
- elke kandidaat mag in totaal één van de schoolexamens die in trap-3 en trap-4 (van 5-vwo) worden afgenomen herkansen in periode 1 van het zesde leerjaar;
- elke kandidaat mag in totaal één van de schoolexamens die in trap-1 en trap-2 (van 6-vwo) worden afgenomen herkansen in periode 3 van het zesde leerjaar.

2. Inhoud, vorm en duur van de herkansing zijn gelijk aan die van het oorspronkelijke schoolexamen, tenzij de begeleidingscommissie op verzoek van de examinerator en in overleg met de kandidaat anders beslist.
3. Per vak staat in het PTA aangegeven welke toetsen voor herkansing in aanmerking komen. Praktische opdrachten zijn uitgesloten van de herkansingsregeling.
4. Een kandidaat mag meer dan één schoolexamen van hetzelfde vak herkansen. Een bepaald schoolexamen kan slechts eenmaal worden herkanst.
5. Herkansingen moeten op het daarvoor nader te bepalen tijdstip bij de secretaris van het eindexamen worden aangevraagd.
6. De kandidaat is verplicht de herkansingen af te leggen op het tijdstip dat daarvoor wordt vastgesteld. Er is geen inhaalbaarheid.
7. Als de kandidaat een herkansing maakt geldt als definitief cijfer voor die toets het hoogste van de twee behaalde cijfers.
8. Rekentoets: de kandidaat krijgt vier kansen voor het afleggen van de rekentoets, waarvan de eerste kans in het voorlaatste leerjaar benut moet worden. Als de kandidaat meerder kansen gebruikt, geldt als definitief cijfer voor de rekentoets het hoogste van de behaalde cijfers.

Artikel 15: Beoordeling en cijfergeving

1. De examinator drukt zijn beoordeling voor de afzonderlijke toetsen uit in een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 en gebruikt zo nodig de daartussen liggende cijfers met één decimaal.
2. De examinator bespreekt het gemaakte werk en de beoordeling met de kandidaten aan de hand van de gehanteerde beoordelingsnormen. Hierna ligt het door de kandidaat behaalde cijfer vast.
3. Het cijfer voor het schoolexamen is het gemiddelde (zoals aangegeven in het PTA van het betreffende vak) van de beoordelingen die voor de afzonderlijke toetsen zijn gegeven. Indien dit gemiddelde een cijfer van twee of meer decimalen is wordt dit cijfer afgerond op één decimaal, met dien verstande dat de eerste decimaal met één verhoogd wordt, als de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is. (6,45 → 6,5 en 6,44 → 6,4)

Indien op het schoolexamen geen centraal examen volgt wordt eerst op één decimaal afgerond en vervolgens op hele eindcijfers. (6,44 → 6,4 → 6 en 6,45 → 6,5 → 7)

4. In afwijking van artikel 15.3 worden de vakken culturele en kunstzinnige vorming (vwo) en lichamelijke opvoeding beoordeeld met 'onvoldoende', 'voldoende' of 'goed'.

5. Voor kandidaten van het HAVO geldt:

Het combinatiecijfer bestaat uit het rekenkundig gemiddelde van de afgeronde eindcijfers van het profielwerkstuk en de vakken maatschappijleer en culturele en kunstzinnige vorming. De vermelde eindcijfers voor deze onderdelen worden gemiddeld, vervolgens wordt het gemiddelde afgerond op het nabij liggende gehele getal (6,45 → 6 en 6,50 → 7).

De eindcijfers van de onderdelen die deel uit maken van het combinatiecijfer staan ook apart op de cijferlijst vermeld.

Voor kandidaten van het VWO geldt:

Het combinatiecijfer bestaat uit het rekenkundig gemiddelde van de afgeronde eindcijfers voor de vakken maatschappijleer en het profielwerkstuk. De vermelde eindcijfers voor deze onderdelen worden gemiddeld, vervolgens wordt het gemiddelde afgerond op het nabij liggende gehele getal (6,45 → 6 en 6,50 → 7).

De eindcijfers van de onderdelen die deel uit maken van het combinatiecijfer staan ook apart op de cijferlijst vermeld.

6. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer op 1 decimaal nauwkeurig. Wanneer een kandidaat het niet eens is met de beoordeling kan deze een, met reden omkleed, verzoek indienen om de beoordeling van het profielwerkstuk te herzien. Bij een tweede beoordeling/beoordelaar vervalt het resultaat van de eerste beoordeling.
7. Wanneer een kandidaat het niet eens is met de beoordeling van een schoolexamen kan deze een, met reden omkleed, verzoek indienen om de beoordeling van het schoolexamen te herzien. Bij een tweede beoordeling/beoordelaar vervalt het resultaat van de eerste beoordeling.

Artikel 16: Bewaren van het schoolexamen

Opgaven van schriftelijke toetsen, beoordelingsnormen, het gemaakte werk en praktische opdrachten met betrekking tot het schoolexamen worden door de examinator bewaard tot de kandidaat de in het examendossier (schooladministratie) vastgelegde cijfers heeft kunnen controleren. Ten aanzien van de opgaven waaruit een toets bestaat kan de sectie beslissen dat kandidaten deze mogen behouden, na bespreking van het werk.

Artikel 17: Afsluiting van het schoolexamen

1. Aan het begin van elk schooljaar dienen de kandidaten zich akkoord te hebben verklaard met de in het voorgaande leerjaar behaalde cijfers en beoordelingen voor het schoolexamen. Indien bovenbedoelde verklaring niet tijdig is ontvangen, wordt aangenomen dat de kandidaat instemt met de verstrekte cijfers en beoordelingen. Bij evidente fouten kan de school de vastgestelde cijfers en beoordelingen voor het schoolexamen herzien.
2. Nadat alle cijfers en beoordelingen voor het schoolexamen door de sectordirecteur zijn vastgesteld, deelt hij deze vóór het centraal examen schriftelijk aan de kandidaat mee.
3. Uiterlijk vijf schooldagen voor aanvang van het centraal examen dienen de kandidaten zich schriftelijk akkoord te hebben verklaard met de eindcijfers en -beoordelingen voor het schoolexamen. Indien bovenbedoelde verklaring niet tijdig is ontvangen, wordt aangenomen dat de kandidaat instemt met de verstrekte eindcijfers.
4. Afronding van het schoolexamen van een vak is een voorwaarde voor deelname aan het centraal examen in het betreffende vak.

C. HET CENTRAAL EINDEEXAMEN

Artikel 18: Organisatie van het centraal examen

1. Het centraal examen wordt afgenomen conform de artikelen 31 tot en met 45 van het examenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Enkele belangrijke punten daaruit zijn:
 - a. het centraal examen kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede en het derde tijdvak;
 - b. een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na aanvang van de zitting tot die zitting worden toegelaten, de kandidaat levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt;
 - c. een kandidaat die meer dan een half uur na aanvang van de zitting aankomt mag niet meer deelnemen aan die zitting; bij een geldige reden, ter beoordeling van de sectordirecteur, kan hij voor dit vak verwezen worden naar het tweede respectievelijk derde tijdvak;
 - d. als een kandidaat wegens ziekte of om andere gewichtige reden verhinderd is een bepaalde toets af te leggen op het gestelde tijdstip, stelt hij (of stellen zijn ouders of verzorgers, indien de kandidaat minderjarig is) de sectordirecteur of de secretaris van het eindexamen daarvan zo spoedig mogelijk, doch in elk geval vóór aanvang van de toets in kennis. Indien de kennisgeving mondeling geschiedt, dient deze zo spoedig mogelijk schriftelijk te worden bevestigd.
 - e. in geval van verhindering wegens ziekte kan de sectordirecteur of secretaris eindexamen eisen dat de kandidaat een medische verklaring van de behandelend arts overlegt. Indien de arts hieraan niet wil meewerken is de sectordirecteur bevoegd een controlerend arts te zenden.
 - f. indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de sectordirecteur, is verhinderd bij één of meerdere toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen in ten hoogste twee toetsen te voltooien;
 - g. indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatscommissie zijn eindexamen te voltooien.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, met uitzondering van mededelingen die uitgaan van de landelijke examencommissie.
3. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen, het gemaakte werk als mede het gebruikte kladpapier blijven in het examenlokaal tot het einde van de toets.
4. Het werk wordt uitsluitend gemaakt op gewaarmerkt papier, verstrekt door of vanwege de sectordirecteur, tenzij door de centrale examencommissie ander papier is verstrekt. Dit geldt ook voor het gebruikte kladpapier.
5. Alleen hulpmiddelen waarvan het gebruik door de centrale examencommissie is toegestaan mogen door de kandidaat gebruikt worden. Deze hulpmiddelen dienen tijdig voor aanvang van de zitting gecontroleerd te worden. Toegestane hulpmiddelen per vak zijn te vinden op www.examenblad.nl
6. Het werk wordt gemaakt met een (bal)pen, tenzij de aard van het werk het gebruik van een potlood wenselijk of noodzakelijk maakt. Het gebruik van correctievloeistoffen is niet toegestaan.
7. Gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan, zonder toestemming van een toezichthouder het examenlokaal te verlaten.

8. De kandidaat is ervoor verantwoordelijk dat hij al zijn werk bij een van de toezichthouders inlevert aan het eind van de zitting.
9. De toezichthouders controleren aan het einde van de zitting of alle kandidaten het werk hebben ingeleverd.
10. De toezichthouders maken over het verloop van de zitting proces-verbaal op. Hierop noteren zij de absentes, eventuele onregelmatigheden, het tijdstip van vertrek van elke kandidaat. Elke toezichthouder tekent het proces-verbaal.

Artikel 18A: Centraal examen in een eerder leerjaar

1. Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
4. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.
5. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, mag de leerling in het examenjaar niet nogmaals centraal examen doen in de betreffende vakken.

Artikel 18B: Centraal examen in een vak op hoger niveau

1. Het bevoegd gezag kan een kandidaat havo toestaan centraal examen te doen in één of meer vakken op vwo niveau.
2. Het schoolexamen voor de betreffende vakken moet dan voldoen aan het vwo PTA voor die vakken.
3. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau, stelt de directeur de kandidaat, tijdens het tweede tijdvak, in de gelegenheid in dat vak alsnog eindexamen af te leggen op het eigen niveau. Deze mogelijkheid wordt niet als herkansing gezien.

D. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

Artikel 19: Eindcijfer van het eindexamen.

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. Voor een vak met alleen een schoolexamen wordt eerst op één decimaal afgerond en vervolgens op hele eindcijfers.
(6,44 → 6,4 → 6 en 6,45 → 6,5 → 7)
3. Het eindcijfer voor een vak waarin zowel schoolexamen als centraal examen wordt afgelegd is het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is het gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, indien het eerste cijfer achter de komma een 5 of meer is, naar boven afgerond en indien dit een 4 of minder is naar beneden afgerond.
4. Het eindcijfer voor het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van de afgeronde eindcijfers van de vakken die betrokken zijn bij het combinatiecijfer. Voor de havo het profielwerkstuk en de vakken maatschappijleer en culturele en kunstzinnige vorming, voor het vwo het profielwerkstuk en het vak maatschappijleer. De op de cijferlijst vermelde eindcijfers voor deze onderdelen worden gemiddeld en afgerond op het nabij liggende gehele getal. (6,45 → 6 en 6,50 → 7)

Artikel 20: Vaststelling uitslag.

1. De sectordirecteur en de secretaris van het eindexamen stellen, nadat de examinatoren de cijfers hebben gecontroleerd, de uitslag van het examen vast met inachtneming van artikel 20.2.
2. De kandidaat die eindexamen heeft afgelegd en het centraal examen voor alle vakken heeft afgelegd is geslaagd als voldaan is aan onderstaande vier voorwaarden:
 1. Het gemiddelde cijfer voor het centraal schriftelijk examen een 5,5 of hoger is,
 2. a. alle eindcijfers 6 of hoger zijn, of
b. er 1x5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, of
c. er 1x4 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde tenminste 6,0 is (dit betekent dus 2 compensatiepunten), of
d. er 2x5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde tenminste 6,0 is (dit betekent dus 2 compensatiepunten), of
e. er 1x5 en 1x4 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde tenminste 6,0 is (dit betekent dus 3 compensatiepunten).
 3. Havo: voor de eindcijfers van de vakken Nederlands, Engels en wiskunde (A of B) tenminste twee eindcijfers 6 of hoger zijn, en geen cijfer lager dan 5.
Voor leerlingen zonder wiskunde geldt dat voor de vakken Nederlands en Engels tenminste één van de eindcijfers 6 of hoger moet zijn, en geen cijfer lager dan 5.
Vwo: voor de eindcijfers van de vakken Nederlands, Engels en wiskunde (A, B of C) tenminste twee eindcijfers 6 of hoger zijn, en geen cijfer lager dan 5.
 4. Havo: Het vak lichamelijke opvoeding beoordeeld is als "voldoende" of "goed".
Vwo: De vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding beoordeeld zijn als "voldoende" of "goed".
 5. Rekentoets: het resultaat van de rekentoets wordt op de cijferlijst vermeld. Het resultaat telt niet mee bij de slaag/zakregeling.

Het combinatiecijfer wordt bij de uitslagbepaling betrokken als een examenvak. Een eindcijfer van een 3 of lager op de cijferlijst betekent dat de kandidaat niet geslaagd is. Dit geldt ook voor de verschillende onderdelen die meewegen in het combinatiecijfer. Als één van de onderdelen van het combinatiecijfer een 3 of lager is, is de kandidaat niet geslaagd, zelfs als het combinatiecijfer een 6 of hoger is.

Havo: het combinatiecijfer bestaat uit het rekenkundig gemiddelde van de afgeronde eindcijfers van het profielwerkstuk en de vakken maatschappijleer en culturele en kunstzinnige vorming.

Vwo: het combinatiecijfer vwo bestaat uit het rekenkundig gemiddelde van de afgeronde eindcijfers voor het profielwerkstuk en het vak maatschappijleer.

De kandidaat die eindexamen heeft afgelegd en niet voldoet aan de genoemde voorwaarden is afgewezen, behoudens de mogelijkheid tot herkansing bedoeld in artikel 21.

3. Zodra de uitslag volgens artikel 20.2 is vastgesteld, deelt de sectordirecteur deze tezamen met de behaalde eindcijfers aan iedere kandidaat mede. Hij maakt daarbij melding van het bepaalde onder artikel 21.

Artikel 21: Herkansing

1. De in artikel 20.3 bedoelde uitslag is de definitieve indien de kandidaat geen gebruik maakt van zijn recht op herkansing.
2. De kandidaat heeft het recht in het tweede tijdvak deel te nemen aan de herkansing van het centraal examen in één vak dat bij de bepaling van de uitslag is betrokken. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
3. De kandidaat doet schriftelijk verzoek tot herkansing aan de sectordirecteur vóór een door de sectordirecteur te bepalen dag en tijdstip.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld op grond van het bepaalde in artikel 20.2.

Artikel 22: Diploma en cijferlijst

1. De sectordirecteur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een lijst uit waarop zijn vermeld: de cijfers voor het schoolexamen, het combinatie cijfer, de cijfers voor het centraal examen, de eindcijfers voor de examenvakken, de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, de beoordeling van het profielwerkstuk en de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding, alsmede de uitslag van het eindexamen.
2. De sectordirecteur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma en een cijferlijst uit. Op de cijferlijst zijn alle vakken vermeld die bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken. Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt.
3. De sectordirecteur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

E. OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 23: Bewaren examenwerk

Het werk van het centraal examen der kandidaten, de lijsten van de cijfers en de processen verbaal worden gedurende zes maanden na vaststelling van de uitslag van het eindexamen bewaard door de sectordirecteur, alsmede een volledig stel van de bij het centraal examen gebruikte opgaven, ter inzage voor belanghebbenden. Daarna wordt het gemaakte werk vernietigd.

Artikel 24: Afwijking wijze van examineren

Op grond van artikel 55 van het Eindexamenbesluit kan de sectordirecteur een afwijkende wijze van examinering toestaan.

1. Als een kandidaat een objectief waarneembare lichamelijke handicap heeft, kan de sectordirecteur toestaan dat de kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de sectordirecteur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd.
2. Als een kandidaat een niet objectief waarneembare handicap (zoals dyslexie) heeft, kan de sectordirecteur toestaan dat de kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. Hierbij is een deskundigenverklaring nodig, opgesteld door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog. Aanpassing van de wijze van examineren kan alleen worden toegestaan voor zover daarvoor door de deskundige een voorstel is gedaan of als de aanpassing aansluit bij de begeleidingsadviezen van diezelfde deskundige. De sectordirecteur doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
3. Het bevoegd gezag kan toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde of tot enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens het Eindexamenbesluit.
Voor zover wordt afgeweken van de voorschriften wordt deze afwijking medegedeeld aan de inspectie. De afwijking kan voor zover het het centraal examen betreft slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten (gebruik van een elektronisch woordenboek is niet toegestaan).
4. Het bevoegd gezag van een dagschool kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van kandidaten die in het laatste leerjaar langdurig ziek zijn en ten aanzien van kandidaten die lange tijd ten gevolge van bijzondere van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheden niet in staat zijn geweest onderwijs in het laatste leerjaar te volgen het eindexamen gespreid over twee schooljaren wordt afgenomen. De kandidaat kan in elk van de twee examenjaren één herkansing doen. De kandidaat moet om te kunnen slagen voldoen aan de voorwaarden gesteld in artikel 20.2 lid 1 t/m 5.

Artikel 25

1. De rekentoets 3F wordt afgenomen in het voorlaatste en laatste leerjaar. In het voorlaatste leerjaar is er één mogelijkheid, in het laatste leerjaar zijn er drie mogelijkheden.
2. Indien de leerling de rekentoets 3F heeft afgelegd in het voorlaatste leerjaar en niet is bevorderd tot het laatste leerjaar, vervallen de met de rekentoets behaalde resultaten. In afwijking hiervan kan de leerling die na het voorlaatste leerjaar van het vwo

deelneemt aan het laatste leerjaar van het havo, het op het vwo behaalde cijfer voor de rekentoets behouden.

3. Als een leerling is gezakt in het eindexamenjaar vervalt het resultaat van de rekentoets 3F, ook als dit al in het voorlaatste leerjaar is behaald. Leerlingen die zijn gezakt krijgen weer drie nieuwe kansen om de rekentoets af te leggen.
4. Er is een rekentoets ER waarbij de opgaven zijn aangepast voor kandidaten met ernstige rekenproblemen.

Het bevoegd gezag informeert een kandidaat tijdig voor de eerste gelegenheid over de mogelijkheid van het afleggen van de rekentoets ER, alsmede over de mogelijke gevolgen voor doorstroom naar het vervolgonderwijs of voor de arbeidsmarkt.

Op verzoek van een kandidaat verleent de directeur toestemming voor het afleggen van de rekentoets ER, indien de kandidaat aantoonbaar ernstige problemen heeft met de beheersing van de vereiste rekenvaardigheden.

Er is in ieder geval sprake van aantoonbare ernstige rekenproblemen indien de kandidaat:

- a. zich heeft ingespannen de vereiste rekenvaardigheden te leren;
- b. daarbij gebruik heeft gemaakt van de door de school geboden extra ondersteuning; en
- c. hij desondanks aanhoudend onvoldoende resultaten laat zien.

Artikel 26

In alle gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet, beslist de sectordirecteur in overleg met de secretaris van het eindexamen.

Regeling Nederlands mondeling literatuur

Doubleurs 4 havo krijgen de mogelijkheid om een aanvraag te doen voor het vervroegd afnemen van het mondeling schoolexamen Nederlands literatuur.

De sectie Nederlands beslist of de aanvraag wordt gehonoreerd. De sectie Nederlands houdt de secretaris eindexamen op de hoogte van de voortgang.

Voorwaarden voor vervroegde afname:

- de leerling maakt in periode 1 kenbaar dat hij/zij in aanmerking wil komen voor het vervroegde mondeling.
- het eindcijfer Nederlands voor de eerste keer 4-havo was een 5,5 of hoger.
- het leesdossier en alle bijbehorende opdrachten zijn tijdig, vóór de deadline, ingeleverd via Magister, naar behoren afgerond, en als voldoende beoordeeld door de vakdocent.
- de leerling is zelf verantwoordelijk voor het onderdeel literatuurgeschiedenis. Historische kennis die van toepassing kan zijn moeten zij zelf opdoen bij de voorbereiding van het mondeling.
- het tijdstip van afname van het mondeling schoolexamen wordt in overleg met de docent Nederlands gepland in het voorexamenjaar.
- indien het mondeling schoolexamen herkansbaar is (zie PTA) krijgt de leerling één keer de mogelijkheid tot herkansing (na trap-1 of trap-3 van het examenjaar).

Vrijstellingsregeling CKV 4-havo

Onderstaande regeling geldt voor leerlingen 4-havo die doubleren in 4-havo.

De leerling heeft recht op een vrijstelling voor het 4-havo deel van het vak CKV als is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- het niet afgeronde gemiddelde voor CKV een 7,0 of hoger is.
- het cultureel zelfportret opnieuw gemaakt is, voor aanvang van trap-1.
- het dossier de culturele activiteiten en praktische opdrachten 4-havo CKV op orde en afgevinkt is.

De leerling krijgt de mogelijkheid om de culturele activiteiten en praktische opdrachten van 5-havo te doen tijdens het tweede jaar 4-havo.

Vrijstellingsregeling MA of LB 4-havo

- De leerling heeft recht op een vrijstelling voor **één van de vakken** maatschappijleer of levensbeschouwing mits hij/zij dat vak met minimaal een 7 als eindcijfer/rapportcijfer heeft afgesloten.
- Vrijstelling voor twee vakken wordt niet gegeven.
- Voor leerlingen die doubleren van 4-vwo naar 4-havo worden de cijfers maatschappijleer eerst met 1 punt opgehoogd alvorens te bepalen of een leerling vrijstelling kan krijgen. Voor levensbeschouwing worden de cijfers, bij doubleren van 4-vwo naar 4-havo, niet opgehoogd.

Rekentoets RKT-3F

Indien de leerling de rekentoets heeft afgelegd in het voorlaatste leerjaar en niet is bevorderd naar het laatste leerjaar, vervallen de met de rekentoets behaalde resultaten. De leerling krijgt weer vier nieuwe kansen om de rekentoets af te leggen. In afwijking hiervan kan de leerling die na het voorlaatste leerjaar vwo deelneemt aan het laatste leerjaar van het havo, het op het vwo behaalde cijfer voor de rekentoets behouden.

- 1 Een gezakte leerling kan vrijstelling krijgen voor het profielwerkstuk en voor het vak CKV als die met een voldoende eindcijfer zijn afgesloten.
Voor het vak LO wordt geen vrijstelling gegeven.
Vanaf schooljaar 2018/2019 wordt het resultaat van het vak CKV verwerkt in het combinatiecijfer. Leerlingen kunnen dus ervoor kiezen om het vak opnieuw te volgen in 5-havo, om hun eindcijfer voor CKV te verhogen en zodoende het combinatiecijfer te verhogen.
Een leerling mag er ook voor kiezen om het profielwerkstuk verbeteren.
- 2 Een gezakte leerling kan vrijstelling krijgen voor een vak dat op schoolniveau wordt afgesloten (dus een vak zonder CE), mits het afgeronde eindcijfer een 7 of hoger is. Op het havo komt het vak BSM hiervoor in aanmerking.
- 3 Voor het schoolexamen literatuur (mondeling) binnen het vak Nederlands kan een vrijstelling worden verleend, mits het resultaat een 7,5 of hoger is.
- 4 Voor de overige vakken geldt dat alle schoolexamenresultaten / praktische opdrachten / handelingsdelen van het examenjaar komen te vervallen, de leerling kan dus geen vrijstelling krijgen voor bepaalde onderdelen en moet alles opnieuw maken.
- 5 Rekentoets 3F. Als een leerling is gezakt in het eindexamenjaar, vervallen alle behaalde CE-resultaten. De rekentoets is een verplicht onderdeel van het CE en ook dat resultaat vervalt, ook als dit al in het voorlaatste leerjaar is behaald. Leerlingen die in het eindexamenjaar zijn gezakt, krijgen weer drie nieuwe kansen en moeten de rekentoets ten minste één keer opnieuw in het nieuwe eindexamenjaar afleggen.
- 6 De leerling kan gedurende het eerste half jaar bij zijn / haar vakdocent op 5-havo een verzoek indienen om onderdelen van het schoolexamen uit 4-havo opnieuw te mogen maken. Ook voor onderdelen van het afgesloten vak MA bestaat die mogelijkheid. De docent beslist na overleg in de vaksectie over een dergelijk verzoek, kan zelf de afname van de toets regelen en houdt de secretaris eindexamen steeds op de hoogte van de resultaten. Na trap-2 in het laatste jaar is het niet meer mogelijk onderdelen uit eerdere jaren opnieuw te maken.
Als de leerling een schoolexamen opnieuw maakt komt het eerder behaalde cijfer te vervallen. Als definitief cijfer voor dat schoolexamen geldt het nieuw behaalde resultaat, ook als het nieuwe cijfer lager is dan het eerder behaalde resultaat.

Vrijstellingsregeling MA of LB 4-vwo

- De leerling heeft recht op een vrijstelling voor **één van de vakken** maatschappijleer of levensbeschouwing mits hij/zij dat vak met minimaal een 7 als eindcijfer/rapportcijfer heeft afgesloten.
- Vrijstelling voor twee vakken wordt niet gegeven.
- Voor leerlingen die doubleren van 4-vwo naar 4-havo worden de cijfers maatschappijleer eerst met 1 punt opgehoogd alvorens te bepalen of een leerling vrijstelling kan krijgen. Voor levensbeschouwing worden de cijfers, bij doubleren van 4-vwo naar 4-havo, niet opgehoogd.

Regeling schoolexamens 4-vwo

De leerling kan gedurende het eerste half jaar bij zijn / haar vakdocent op 5-vwo een verzoek indienen om onderdelen van het schoolexamen uit 4-vwo opnieuw te mogen maken. Ook voor onderdelen van het afgesloten vak MA bestaat die mogelijkheid. De docent beslist na overleg in de vaksectie over een dergelijk verzoek, kan zelf de afname van de toets regelen en houdt de secretaris van het examen steeds op de hoogte van de resultaten. Na trap-2 is het niet meer mogelijk onderdelen uit 4-vwo opnieuw te maken.

Als de leerling een schoolexamen opnieuw maakt komt het eerder behaalde cijfer te vervallen. Als definitief cijfer voor dat schoolexamen geldt het nieuw behaalde resultaat, ook als het nieuwe cijfer lager is dan het eerder behaalde resultaat.

Regeling Nederlands mondeling literatuur

Doubleurs 5-vwo krijgen de mogelijkheid om een aanvraag te doen voor het vervroegd afnemen van het mondeling schoolexamen Nederlands literatuur.

De sectie Nederlands beslist of de aanvraag wordt gehonoreerd. De sectie Nederlands houdt de secretaris eindexamen op de hoogte van de voortgang.

Voor waarden voor vervroegde afname:

- de leerling maakt in periode 1 kenbaar dat hij/zij in aanmerking wil komen voor het vervroegde mondeling.
- het eindcijfer Nederlands voor de eerste keer 5-vwo was een 5,5 of hoger.
- het leesdossier en alle bijbehorende opdrachten zijn tijdig, vóór de deadline, ingeleverd via Magister, naar behoren afgerond, en als voldoende beoordeeld door de vakdocent.
- de leerling is zelf verantwoordelijk voor het onderdeel literatuurgeschiedenis. Historische kennis die van toepassing kan zijn moeten zij zelf opdoen bij de voorbereiding van het mondeling.
- het tijdstip van afname van het mondeling schoolexamen wordt in overleg met de docent Nederlands gepland in het voorexamenjaar.
- indien het mondeling schoolexamen herkansbaar is (zie PTA) krijgt de leerling één keer de mogelijkheid tot herkansing (na trap-1 of trap-3 van het examenjaar).

Vrijstellingsregeling CKV 5-vwo

Onderstaande regeling geldt voor leerlingen 5-vwo die doubleren in 5-vwo.

De leerling heeft recht op een vrijstelling voor het 5-vwo deel van het vak CKV als is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- het gemiddelde voor CKV is een 7,0
- het dossier de culturele activiteiten en praktische opdrachten 5-vwo CKV op orde en afgevinkt is.

De leerling krijgt de mogelijkheid om de culturele activiteiten en praktische opdrachten van 6-vwo te doen tijdens het tweede jaar 5-vwo.

Rekentoets RKT-3F

Indien de leerling de rekentoets heeft afgelegd in het voorlaatste leerjaar en niet is bevorderd naar het laatste leerjaar, vervallen de met de rekentoets behaalde resultaten.

De leerling krijgt weer vier nieuwe kansen om de rekentoets af te leggen.

In afwijking hiervan kan de leerling die na het voorlaatste leerjaar vwo deelneemt aan het laatste leerjaar van het havo, het op het vwo behaalde cijfer voor de rekentoets behouden.

- 1 Een gezakte leerling kan vrijstelling krijgen voor het profielwerkstuk en voor het vak CKV als die met een voldoende eindcijfer zijn afgesloten.
Voor het vak LO wordt geen vrijstelling gegeven.
Vanaf schooljaar 2019/2020 wordt het resultaat van het vak CKV verwerkt in het combinatiecijfer. Leerlingen kunnen dus ervoor kiezen om het vak opnieuw te volgen in 6-vwo, om hun eindcijfer voor CKV te verhogen en zodoende het combinatiecijfer te verhogen.
Een leerling mag er ook voor kiezen om het profielwerkstuk verbeteren.
- 2 Een gezakte leerling kan vrijstelling krijgen voor een vak dat op schoolniveau wordt afgesloten (dus een vak zonder CE), mits het afgeronde eindcijfer een 7 of hoger is. Op het vwo komen de vakken BSM, Spaans en WD hiervoor in aanmerking.
- 3 Voor het schoolexamen literatuur (mondeling) binnen het vak Nederlands kan een vrijstelling worden verleend, mits het resultaat een 7,5 of hoger is.
- 4 Voor het schoolexamen Spreken (onderdeel Toneel) binnen het vak Nederlands kan een vrijstelling worden verleend, mits het resultaat een 8,0 of hoger is.
- 5 Voor de overige vakken geldt dat alle schoolexamenresultaten / praktische opdrachten / handelingsdelen van het examenjaar komen te vervallen, de leerling kan dus geen vrijstelling krijgen voor bepaalde onderdelen en moet alles opnieuw maken.
- 6 Rekentoets 3F. Als een leerling is gezakt in het eindexamenjaar, vervallen alle behaalde CE-resultaten. De rekentoets is een verplicht onderdeel van het CE en ook dat resultaat vervalt, ook als dit al in het voorlaatste leerjaar is behaald. Leerlingen die in het eindexamenjaar zijn gezakt, krijgen weer drie nieuwe kansen en moeten de rekentoets ten minste één keer opnieuw in het nieuwe eindexamenjaar afleggen.
- 7 de leerling kan gedurende het eerste half jaar bij zijn / haar vakdocent op 6-vwo een verzoek indienen om onderdelen van het schoolexamen uit 4-vwo en/of 5-vwo opnieuw te mogen maken. Ook voor onderdelen van het afgesloten vak MA bestaat die mogelijkheid.
De docent beslist na overleg in de vaksectie over een dergelijk verzoek, kan zelf de afname van de toets regelen en houdt de secretaris van het examen steeds op de hoogte van de resultaten. Na trap-2 in het laatste jaar is het niet meer mogelijk onderdelen uit eerdere jaren opnieuw te maken.
Als de leerling een schoolexamen opnieuw maakt komt het eerder behaalde cijfer te vervallen. Als definitief cijfer voor dat schoolexamen geldt het nieuw behaalde resultaat, ook als het nieuwe cijfer lager is dan het eerder behaalde resultaat.
- 8 Speciale aandacht wordt besteed aan de vakken geschiedenis, aardrijkskunde, filosofie, Latijn en Grieks vanwege de jaarlijks wisselende onderwerpen voor het CE en het SE (bepaalde onderdelen van het schoolexamen zijn bij doubleurs nog niet afgenomen). Doubleurs moeten alle (wisselende) onderwerpen waarin zij nog niet getoetst zijn middels een schoolexamen inhalen.

Bijlage 6: Ontheffingen op basis van artikel 26e van het inrichtingsbesluit W.V.O

Voor alle categorieën die in aanmerking kunnen komen voor een ontheffing als bedoeld in artikel 26e lid vier, geldt nadrukkelijk dat het bevoegd gezag bepaalt of en aan wie deze ontheffing wordt gegeven; het is dus geen recht waarop de leerling aanspraak kan maken.

Als Udens College willen wij leerlingen van het atheneum die bij een tweede moderne vreemde taal in het pakket het gevaar lopen door die taal het vwo-diploma niet te zullen halen, een eerlijke kans bieden op voltooiing van hun opleiding.

Op basis van artikel 26e lid 4 van het Inrichtingsbesluit W.V.O. stellen wij daarom een leerling van het atheneum van het Udens College vrij van het volgen van onderwijs in de 2e moderne (vreemde) taal in de volgende gevallen:

- a. de leerling heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal;
hierbij kunnen we denken aan dyslexie, dyspraxie, dysfasie, maar ook aan bepaalde afwijkingen in het autistisch spectrum. Er is een diagnose door een BIG-geregistreerde deskundige nodig.

Voorwaarden voor het verlenen van een ontheffing.

Een ontheffing op basis van artikel 26e lid 4a wordt alleen verleend wanneer er een passende verklaring aanwezig is van een BIG-geregistreerde deskundige. Bij toepassing van de ontheffing wordt de taal vervangen door een ander vak met een normatieve studielast van tenminste 440 uren ter keuze van de leerling, voor zover de sector havo-vwo deze als zodanig aanbiedt.

- b. de leerling heeft een andere moedertaal dan de Nederlandse taal of de Friese taal;

Voorwaarden voor het verlenen van een ontheffing.

Bij toepassing van de ontheffing wordt de taal vervangen door een ander vak met een normatieve studielast van tenminste 440 uren ter keuze van de leerling, voor zover de sector havo-vwo deze als zodanig aanbiedt.

- c. de leerling volgt onderwijs in het profiel Natuur en Techniek of het profiel Natuur en Gezondheid en het onderwijs in de taal verhindert naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding;
hiermee bedoelen we dat we de getalenteerde bètaleerlingen, maar dat dan wel enigszins eenzijdig gericht zijn, niet onnodig van een vwo-diploma af willen houden.

Ook getalenteerde havo (vmbo) bètaleerlingen die overstappen naar het vwo kunnen onder deze regeling vallen.

Voorwaarden voor het verlenen van een ontheffing.

Het besluit tot ontheffing op basis van artikel 26e lid 4c kan pas genomen worden nadat:

- de leerling is bevorderd van leerjaar 3 vwo naar leerjaar 4 vwo en de school de verwachting heeft dat de leerling als gevolg van de 2e moderne (vreemde) taal niet zou kunnen slagen met het gekozen profiel. Deze verwachting moet ondersteund worden door tegenvallende resultaten voor de betreffende taal ondanks de systematische inspanningen van de leerling in het gehele 3e leerjaar;

- de afdelingsdirecteur vwo 4-5-6 op basis van onderzoek zich ervan heeft vergewist dat de leerling die voor ontheffing in aanmerking komt op basis van aantoonbare feiten en gegevens voldoet aan de criteria gesteld in het Inrichtingsbesluit én dat de leerling zich gedurende langere tijd aantoonbaar heeft ingespannen om acceptabele resultaten voor de betreffende taal te boeken;
- de afdelingsdirecteur bij de voorzitter van de sectordirectie havo-vwo schriftelijk een verzoek tot ontheffing van de 2e moderne (vreemde) taal heeft ingediend;
- de voorzitter sectordirectie havo-vwo schriftelijk akkoord is gegaan met de ontheffing.

Bij toepassing van de ontheffing wordt de taal vervangen door een ander vak met een normatieve studielast van tenminste 440 uren ter keuze van de leerling, voor zover de sector havo-vwo deze als zodanig aanbiedt.

De ontheffing op basis van artikel 26e lid 4c vervalt zodra de leerling overstapt naar een profiel Economie en Maatschappij of Cultuur en Maatschappij.

- ad. c Een leerling die geslaagd is voor de vmbo-opleiding, zonder 2^e mvt in het pakket, en doorstroomt naar het havo zonder 2^e mvt in het pakket kan, bij doorstroom naar 5-vwo, op basis van artikel 26e lid 4c, een ontheffing aanvragen voor de verplichte 2^e mvt in het pakket.

Voorwaarden voor het verlenen van een ontheffing.

- de leerling dient een onderbouwd schriftelijk verzoek in bij de afdelingsdirecteur waaronder vwo-leerjaar 5 valt;
- de overstap is niet alleen ingegeven door een wens maar ook door een potentiële geschiktheid voor het volgen van academisch onderwijs. Deze geschiktheid blijkt uit behaalde school- en examenresultaten en uit een passende werk- en denkhouding;
- de leerling heeft aantoonbaar inspanningen geleverd in de havo-opleiding om de moeilijkheden bij met name Nederlands en Engels, te wijten aan de taalstoornis te leren hanteren, waardoor de risico's op slechte resultaten zo veel mogelijk beperkt zijn gebleven;
- het is na toekenning van de ontheffing niet toegestaan een andere taal als keuzevak in de vrije ruimte op te nemen.

Bij toepassing van de ontheffing wordt de taal vervangen door een ander vak met een normatieve studielast van tenminste 440 uren ter keuze van de leerling, voor zover de sector havo-vwo deze als zodanig aanbiedt.

Bijlage 7: rekentoets RKT-3F

Zit de rekentoets in de slaag-zakregeling voor havoleerlingen?

Een leerling die in het havo het eindexamen heeft afgelegd, mag conform de bepalingen in het Eindexamenbesluit vo, artikel 50, voor maximaal één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, Wiskunde B of wiskunde C één eindcijfer 5 hebben behaald en moet voor de overige hiervoor genoemde vakken ten minste het eindcijfer 6 hebben behaald **én moet de rekentoets ten minste één keer hebben afgelegd**. De hoogte van het rekentoetscijfer telt niet mee in de slaag-zakregeling.

Zit de rekentoets in de slaag-zakregeling voor vwo-leerlingen?

Let op: Dit antwoord is gewijzigd i.v.m. de wijzigingen van het Eindexamenbesluit vo die per 15 maart 2018 zijn ingegaan.

Een leerling die in het vwo het eindexamen heeft afgelegd, mag conform de bepalingen in het Eindexamenbesluit vo, artikel 50, voor maximaal één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, Wiskunde B of wiskunde C één eindcijfer 5 hebben behaald en moet voor de overige hiervoor genoemde vakken ten minste het eindcijfer 6 hebben behaald **én moet de rekentoets ten minste één keer hebben afgelegd**. De hoogte van het rekentoetscijfer telt niet mee in de slaag-zakregeling.

Heeft een leerling die met een havodiploma vwo gaat doen een vrijstelling voor de rekentoets?

Ja, dit is bepaald in het Eindexamenbesluit vo, artikel 11 het 3e lid. Daarbij kan een leerling in het reguliere vo ondanks zijn vrijstelling proberen een hoger cijfer te behalen. *Lukt dat niet, dan kan hij nog steeds terugvallen op het cijfer dat hoort bij zijn vrijstelling, mits de vrijstelling nog niet is verlopen qua tijdsduur (max. 10 jaar, zie art. 48, 5e lid van het EB).*

Het rekentoetscijfer komt, met vermelding van het niveau 3F, op de nieuwe cijferlijst.

Is een eerste afname van de rekentoets in het voorexamenjaar verplicht?

In artikel 46 van het Eindexamenbesluit vo staat:

De rekentoets wordt afgenomen in het voorlaatste en laatste schooljaar. Verder heeft een leerling maximaal vier kansen en telt een schooljaar (sinds 2015-2016) drie afnameperioden voor de rekentoets, in januari, maart en mei/juni. Dit heeft tot gevolg dat scholen de leerlingen in het voorlaatste leerjaar ten minste één keer in de gelegenheid moeten stellen om de rekentoets te maken.

Wat gebeurt er met het cijfer van de rekentoets als een leerling in het voorlaatste schooljaar doubleert en/of afstroomt?

In het Eindexamenbesluit vo, artikel 46 het 7e lid staat hierover het volgende:

Indien de leerling de rekentoets heeft afgelegd in het voorlaatste leerjaar en niet is bevorderd naar het laatste leerjaar, vervallen de met de rekentoets behaalde resultaten. De leerling krijgt weer vier nieuwe kansen om de rekentoets af te leggen.

In afwijking hiervan kan de leerling die na het voorlaatste leerjaar vwo deelneemt aan het laatste leerjaar van het havo en de leerling die na het voorlaatste leerjaar van het havo deelneemt aan het laatste leerjaar van één van de leerwegen van het vmbo, het op het vwo respectievelijk havo behaalde cijfer voor de rekentoets behouden.

Wat gebeurt er met het cijfer van de rekentoets als een leerling in het eindexamenjaar zakt?

Als een leerling is gezakt in het eindexamenjaar, vervallen alle behaalde CE-resultaten binnen het reguliere voortgezet onderwijs. De rekentoets is een verplicht onderdeel van het CE en ook dat resultaat vervalt, ook als dit al in het voorlaatste leerjaar is behaald. Leerlingen die in het eindexamenjaar zijn gezakt en het eindexamen in het reguliere vo overdoen, krijgen weer drie nieuwe kansen en moeten de rekentoets ten minste één keer opnieuw in het nieuwe eindexamenjaar afleggen.

Wat te doen met leerlingen die niet komen opdagen bij de voor hen geplande afname van de rekentoets?

Over het algemeen geldt hiervoor hetzelfde als bij het niet komen opdagen bij een afname van het (papieren) Centraal Examen. Het is aan de school (directeur) om vast te stellen of er sprake is van een rechtmatige afwezigheid of niet en vervolgens op grond van die bevinding te handelen. Als er geen geldige reden voor de afwezigheid was, kan de directeur beslissen dat de leerling hierdoor een kans heeft verspeeld.

Als een leerling met een geldige reden afwezig was, kan de school allereerst proberen die leerling binnen dezelfde afnameperiode alsnog in te plannen voor een afname. Lukt dat niet meer en gaat het om een leerling uit het eindexamenjaar, dan kan die leerling de rekentoets afleggen in de afnameperiode van maart of mei/juni (let op: er is maar één afname per leerling in een afnameperiode mogelijk). Mocht die leerling de kans die hierdoor niet is benut alsnog willen benutten (of nodig hebben), dan kan gebruik worden gemaakt van het recht op herkansing in het derde tijdvak (staatsexamen).

Gaat het om leerlingen uit het voorlaatste schooljaar, dan behouden zij het recht op vier kansen. Alleen is dit meestal gemakkelijker te regelen door de school zelf, omdat er in de laatste twee schooljaren in totaal zes afnameperioden zijn. Dit is uiteraard afhankelijk van op welke momenten de school de afnames aanbiedt aan leerlingen in het voorlaatste jaar.